

NOVEMBRO

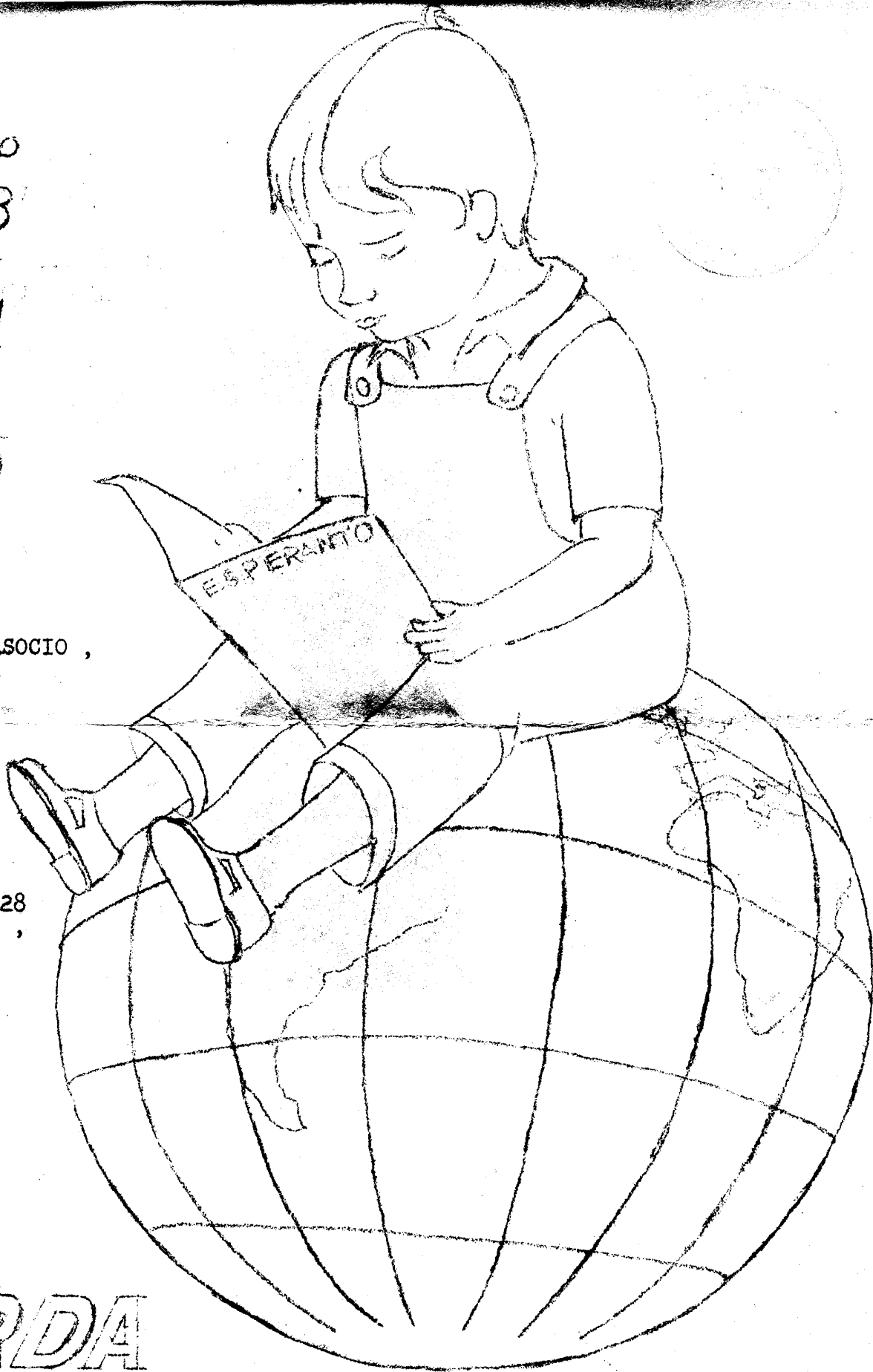
'78

4

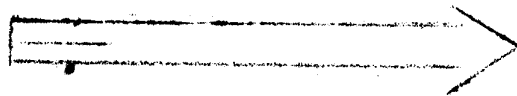
\$ 15

ĈILIA
ESPERANTO-ASOCIO,
ĈE SPA.

CASILLA 13828
SANTIAGO 21,
ĈILIO.

LA
VERDA
SAGO ...

... PORTAS LA VERDAN STELON ĈE LA LANDO DE LA SOLECA STELO .

CÓMO SE APROVECHA EL ESPERANTO.
KIELONI PROFITAS ESPERANTON

Actualmente existe una treintena de instituciones internacionales que tratan asuntos de tipos especiales. Ellas procuran fortalecer la comprensión, la ayuda y la amistad entre sus miembros a través del mundo, y tratan de reclutar a nuevos simpatizantes y componentes.

Nuntempe estas kelkaj tridek internaciaj institucioj kiuj traktas specialajn temojn. Ili klopodas plifortigi interkomprenigon, interhelpon k. amikecon de iliaj membroj tra la mondo, kaj varbadi novajn simpatiantojn k. abonantojn.

Lógicamente, tales organismos emplean la lengua internacional para facilitar su trabajo-comenzando, claro, por la difusión del Esperanto y por hacer aceptarlo en sus asuntos especiales-trabajo que generalmente consiste en actividades como las siguientes:

Logike, tiaj organizaĵoj uzas la internacian lingvon por faciligi ilian laboron-ja komencante por la disvastigo de Esperanto k. ĝia akceptigado en iliaj specialaj aferoj-laboro, kiu ĝenerale konsistas en jen tiaj agadoj:

a/creación de una comunicación eficaz entre los colegas de diversos países, sean activos o jubilados, y distribución de direcciones;

kreo de efika komuniko inter la gefakanoj el diversaj landoj, ĉu aktivaj ĉu emeritaj, k. disdono de adresaroj;

b/realización de encuentros, seminarios y otros, en el marco de los congresos universales de Esperanto o fuera de ellos;

okazigo de renkontoj, seminarioj k. aliaj, en la kadro de la universalaj Esperantaj kongresoj aŭ ekstere;

c/edición de un órgano oficial o boletines ocasionales; de un diccionario de la especialidad; de documentos de sus reuniones;

eldono de oficiala organo aŭ okazaj bultenoj; de fakterminaro; kaj dokumentoj el iliaj kunvenoj;

ĉ/mantenimiento de biblioteca, servicio informativo, correspondencia, cursos, recolección e intercambio de documentos y objetos pertinentes;

subteno de biblioteko, informservo, korespondado, kursoj, kolektado k. interŝanĝo de dokumentoj k. aĵoj koncernaj;

d/contribución a la cultura general de sus miembros.

kontribuo al la ĝenerala kulturo de iliaj gefakanoj.

La Asociación Universal de Esperanto ayuda concretamente esta actividad por medio de una Comisión para Organismos Especiales, bajo la responsabilidad de uno de sus propios Vicepresidentes: el Dr. Carl Stöp-Bowitz, de Noruega. La Universalaj Esperanto-Asocio konkrete helpas tiun agadon per ĝia Komisiono pri Faka Agado, sub la respondeco de unu el ĝiaj propraj Vic-prezidantoj: D-ro. Carl Stöp-

Los vocablos del Esperanto-excepte los términos simples-consisten en raíces/ /y partículas modificantes / /. Como ejemplos: bopatro /suegro/, legema/aficionado a la lectura.

La Esperantaj vortoj-escepte la fakvortoj simplaj-konsistas el radikoj kaj modifigaj partikuloj. Ekzemple:.....

Las partículas modificantes-llamadas afijos-son usadas antes de la raíz/prefijos/ o después de ella/sufijos/, como en los ejemplos dados.

La modifigaj partikuloj-nomataj afiksoj-estas uzataj antaŭe la radiko/prefiksoj/ aŭ poste ĝi/sufiksoj/, kiel en la diritaj ekzemploj. Esta vez trataremos los sufijos. Ĉi tiu fojo ni tenos la sufiksoja :

1.-Los verbos, sustantivos, adjetivos y adverbios derivan directamente de raíz común. Ejemplo: de jes/si/,

el verbo jesi/afirmar/,

el sustantivo jeso/una afirmación/,

el adjetivo jesa/afirmativo/ y

el adverbio jese/afirmativamente/.

La verboj, substantivoj, adjektivoj kaj adverboj derivas senpere el komuna radiko. Ekzemplo: el jes,

la verbo jesi,

la substantivo jeso,

la adjektivo jesa, kaj

la adverbo jese.

2.-En cada tiempo, todos los verbos tienen una terminación única:

Je ĉiu tempo, ĉiuj verboj havas ununuran finon:

Vine ayer, lo supiste? Mi venis hierá, ĉu vi sciis?

Ĝi desea bailar pero ella prefiere estudiar. Li deziras danci sed ŝi preferas studi.

El perro saltará cuando deba hacerlo. La hundo saltos kiam ĝi devos ĝin. Nosotros hablaríamos de literatura y Uds. escribirían de Música. ^{agi} Ĝiel.

Ni parolus pri literaturo kaj vi skribus pri muziko.

Por favor, avisales para que esperen que se termine de jugar.

Bonvolu, avertu ilin por ke ili atendu ke oni finu ludi.

3.-Se forma el plural de cada sustantivo, de cada adjetivo y de cada pronombre posesivo agregándole j: De las flores rojas las suyas/de ella/ son las más bellas.

Oni formas la plurnombro de ĉiu substantivo, de ĉiu adjektivo kaj de ĉiu posesiva pronombre per aldono de j: El la ruĝaj floroj, la ŝiaj estas la plej belaj.

4.-Los complementos directos son indicados mediante la agregación de n:

La señora le dio un poco de dinero y otras cosas al anciano.

La senperaj komplementoj estas indikataj per la aldono de n:

F

Fabelo	cuento	femuro	muslo	folio	hoja
fablo	fábula	fenestro	ventana	fonto	fuentes
facila	fácil	fero	hierro	for!	afuera
fadeno	hilo	ferio	vacación	forketo	tenedor
fajenco	loza	fermi	cerrar	formi	formar
fajti	silbar	festo	fiesta	forta	fuerte
fajli	limar	fianĉo	novio	fortika	robusto
fajro	fuego	fidi	confiar	fragila	frágil
fako	sector, rama	fiera	orgullosa	frato	hermano
fakto	hecho, evento	fikái	fixar	fraŭlo	mozo, soltero
fakturo	factura	filo	hijo	frazo	frase
fali	caer	fini	terminar	frenaza	loco, frenético
faldi	plegar	fingero	dedo	fresa	fresco, reciente
familio	familia	fiŝo	pez	fridujo	refrigerador
fandi	fundir	flanko	lado	fromaĝo	queso
fandari	alardear	flari	oler	froti	frotar
fari	hacer	flava	amarillo	frua	temprano/adj./
farti	estar/salud/	floro	flor	frunto	frente/la/
fasado	fachada	flosi	flotar	fumo	humo
febros	fiebre	flugi	volar	funcii	funcionar
februaro	febrero	fojo	vez	futbalo	fútbol

G

Gaja	alegre	gladi	planchar	grava	importante
gajni	ganar	glando	glándula	graveda	encinta
ganto	guante	glisi	planear	gravuri	grabar
gapi	estar em- bobado	gliti	deslizarse	grilo	grillo
gardi	custodiar	gloso	glosa	grimpi	trepar
gaso	gas	gluo	cola, en- grudo	gripo	gripe
gasti	hospedarse	gluti	tragar	griza	gris
gazo	gasa	gorĝo	garganta	grotto	gruta
gerilo	guerrilla	gorilo	gorila	gruo	grúa
giĉeto	taquilla, ventanilla	gracio	gracia	grumbli	rezongar
gildo	gremio	grajno	grano, se- milla	grundo	suelo
gingivo	encia	granda	grande	gumo	goma de pegar
gipso	yeso	grapolo	racimo	guto	gota/liq./
gitaro	guitarra	graso	grasa	guverni	cuidar niños
glaco	vidrio/placa/	grati	rascar	gvaranio	guaraní
glacio	hielo	gratuli	felicitar	gvidi	guiar.

Ĝ

Ĝardeno	jardín	ĝenro	género, clase	ĝis	hasta
ĝemi	gemir	ĝentila	cortés	ĝoji	regocijarse
ĝeni	incomodar	ĝesto	gesta	ĝui	gozar corporal- mente
ĝenerala	general/adj./	ĝirafa	jirafa	ĝusta	exacto, preciso.